

אומר דשריפה חמורה, וכן בהרג וחנק ס"ל לר"ש דחנק חמור, כדתנן ר"פ ד' מיתות ונהי דאין הלכה כר"ש, מ"מ עכ"פ ראייה ברורה היא דאין מופלגין זה מזה, ולכן נקברין בקברות אחד.

¹⁰²⁴⁵⁶⁷אוצר החכמה

יח. עוד כתב צריכין ב"ד להתיישב בדיני נפשות ולהמתין ולא יאיצו עכ"ל. כלומר אע"ג דגם בדיני ממונות צריך ישוב ודעת מ"מ אחר שנתברר הדין צריך להגיד מיד כמ"ש בח"מ סי' יז סעי' יז. אבל בד"נ אינו כן דאפילו אחר הישוב צריכין להמתין ולא יאיצו. וכתב עוד וכל ב"ד שהרגו נפש בשבע שנים הרי אלו חבלנין עכ"ל. זהו משנה ספ"ק דמכות. וה"פ דהב"ד בהשגחתם על ישראל צריכים לראות שלא יקרה גבלות כאלו עד שיהיה חייבים מיתות ב"ד הרבה אנשים, ולכן כשאירע חייב מיתה אחת לשבע שנים נקראות חבלניות. כלומר שלא השגיתו על הדור כנצרך, ואמת דבמשנה שם משמע שהיו מרבין בחקירות ודרישות עד שלא היה הדין יוצא להריגה, ובאמת אמר רשב"ג על זה אף הם מרבים שופכי דמים בישראל. אך נראה לענ"ד דעיקר טעם לא מפני זה בלבד שהרי באמת התוס' הקשו שם נהי דעל רציחה ועל עריות יש לדחות על ידי חקירות ודרישות, אבל בחילול שבת ועובד עכו"ם מה נעשה ע"ש. ולכן לדברינו עיקר הכוונה כמ"ש, ובאמת בזמן סנהדרין שיד ישראל תקיפה בידם לעשות משמרת לתורה, וטעם הגמרא הוא עוד טעם על ר"ש ור"ע שאמרו אלו היינו בסנהדרין לא נהרג אדם מעולם.

יט. ומיהו אם אירעו מיתות הרבה פשיטא דדנין רק לא שנים ביום אחד כמ"ש הרמב"ם שם, אף על פי כן אם אירע להם להרוג בכל יום ויום הורגין אבל אין דנין לעולם שנים ביום אחד, אלא דנין זה היום והשני למחר. היו שניהם בעבירה אחת ומיתה אחת כגון נואף ונואפת דנין שניהן ביום אחד, לפיכך אם היה הנואף בת כהן הואיל והוא בחנק והיא בשריפה אין הורגין שניהן ביום אחד עכ"ל. וכל זה שם בסנהדרין, וכבר נתבאר דבזמן שהסנהדרין נוהגת בארץ נוהגת גם בח"ל, ודע דאפילו המקור עבירה אחת ומיתה אחת, מ"מ אם העבירות נפרדין כגון בכישוף שיש בהם כישוף ואוב וידעוני וחובר חבר ועוד אין דנין ביום אחד כמבואר שם (מו.). וזה דבועל נשואה בת כהן אין מיתתן שוה שם (עו.) דהיא בשריפה ואין בועלה בשריפה ע"ש.

נג. כיצד הוא סדר ארבע מיתות ב"ד ומי החייבין ובו טו סעיפים

א. כיצד סדר הסקילה, לאחר שנגמר דינו ליסקל ולא מצאו לו שום זכות מוליכין אותו לבית הסקילה ובהגיעם רחוק י אמות צוו לו להתוודות והתוודה ותנן (מד.) היה רחוק מבית הסקילה ד אמות מפשיטין אותו את בגדיו ומכסין ערוותו מלפניו ואין האשה נסקלת ערומה ומניחין עליה החלוק וכל הבגדים פושטין מעליה כדי שתקל עליה המיתה וזה דרשו מדכתיב אותו והיינו ורגמו אותו דמשמע אותו בלא כסותו ואותו ולא אותה (מה.) וטעמא דקרא הוא כדפרשנו כדי שתקל עליו המיתה דכן משמע בגמ' שם.

ב. ותנן התם בית הסקילה היה גבוה שתי קומות ואע"ג דגם בפחות מזה יכול לההרג, מ"מ כדי לקרב מיתתו שלא יצטער הרבה מגביהין המקום ומ"מ ביותר לא מגביהין דיתפרקו איבריו (גמ'), ועולה לשם הנדון ועדיו, והנדון ידיו אסורות ותנן